

JUČE NA TISI KOD ŠLAJZA

Sećanje na ųrtve bečejske racije

JUČE je kod spomen obeleųja na obali Tise u Bečeju održan komemorativni skup i obeleųavanje 70. godišnjice sećanja na nevine ųrtve Drugog svetskog rata i bečejske racije tokom koje su 25. 26. i 27. januara 1942. godine mađarski fašisti u Bečeju ubili i pod led ba-

FOTO: L.J.M.

cili 226 Jevreja, Srba i Roma. Obeleųen je i Međunarodni dan sećanja na ųrtve holokausta, koji je proglašen u spomen na 27. januar 1945, kada je oslobođen Aušvic, najzloglašeniji koncentracijski logor u Drugom svetskom ratu.

Komemorativnom skupu su pored rodbine nastradalih, predstavnika lokalne vlasti, SUBNOR-a, pravoslavne i katoličke crkvene opštine, organizacija i građana, prisustvovali konzul ambasade Izraela u Srbiji gospođa Sigal Šai, vrhovni rabin Srbije Isak Asiel, predstavnik Saveza jevrejskih opština Srbije Goran Levi i predstavnici jevrejskih opština Beograd, Novi Sad, Subotica, Zrenjanin, Pančevo, Sombor i Kikinda.

Minutom ćutanja odata je pošta ųrtvama, a nakon toga na skupu su govorili predsed-

nik opštine Peter Knezi i konzul ambasade Izraela u Srbiji gospođa Sigal Šai, a vrhovni rabin Srbije Isak Asiel je pročitao Zikor.

Peter Knezi je rekao da je Bečeju pre 70 godina upoznao najveću strahotu XX veka i nove istorije čovečanstva –

jemo međunacionalne odnose; koliko je u našoj moći, jer za to imamo lekciju koju smo, nadam se, dobro naučili", rekao je Knezi i dodao da se na današnji dan odaje počast ųrtvama koje su pale 1942. godine ali i onima koji su nakon dve godine iz istih razloga odvedeni u kon-

konačnim rešenjem jevrejskog pitanja. Uoči Drugog svetskog rata na teritoriji Kraljevine Jugoslavije ųvelo je oko 82.000 Jevreja, a čak 67.000 su nemački okupatori, hrvatske ustaše i mađarska fašistička ųandarmerija ubili tokom rata. Čitave porodice, kao i veliki broj jevrejskih opština nestalo je sa lica zemlje. Između 26. i 28. januara 1942. godine mađarski fašisti u Bečeju brutalno su ubili oko 200 Jevreja, Srba, Mađara i Roma tokom završne faze operacije racija. Ova operacija je ukupno odnela 13.000 ųrtava. Ova sistematska ubijanja i mučenja i poniųavanja ne smeju da se zaborave. Naša je obaveza da prenosimo lekciju holokausta novim generacijama kako se ovakvi zločini nikada ne bi ponovili. Pre 70 godina je ovde stvorena posebna veza između Jevreja i njihovih srpskih suseda. Moramo se posvetiti očuvanju ovog prijateljstva i učvršćivanju odnosa između dve nacije. Mi koji smo iskusili tragediju zajedno, to dobro znamo", rekla je Sigal Šai.

Pročitana su imena ųrtava koje su bačene pod led 1... i in... ųva koje su deportovane u logore 1944. godine.

Molitvu za ųrtve održao je sveštenik katoličke crkve Antal Peter, zatim su vence na spomen obeleųje položile delegacije ambasade Izraela, opštine Bečeju, jevrejskih opština, SUBNOR-a, organizacija i rodbina stradalih, dok su predstavnici Mesne zajednice „Todor Dukin“ spustili venac u Tisu.

Potom je u Narodnoj biblioteci priređen umetnički program povodom Međunarodnog dana sećanja na ųrtve holokausta i 70. godišnjice sećanja na nevine ųrtve Drugog svetskog rata.

Danas (27. januara) će kod spomen obeleųja na obali Tise sveštenstvo bečejske pravoslavne crkve održati pomen ųrtvama racije u Bečeju koje su 1942. godine bačene pod led.

L.J.M.

fašizam, kada su ljudi ubijani samo zbog toga što su pripadali drugoj veri, naciji i drugačije govorili. „Nikada od tada pa naovamo veći problem, veća nesreća ljudskog roda nije mogla da se desi, jer to je bila proizvodnja jednog bolesnog društva i bolesne filozofije koja je harala celim svetom. Naųalost, sada, znajući ųta je bilo pre 70 godina i preųivljavajući mnogo toga, naučili smo da taj fašizam ili ta filozofija nije bila privilegija samo nekih naroda ili, nekih ideologija, i moram reći da je to postala moda u novijem vremenu, pojavila se u nekoliko navrata i u nekoliko talasa, uvek odnoseći ųrtve. Na nama je, kao višenacionalnoj i višekonfesionalnoj sredini da očuvamo sećanje na ųrtve i da se trudimo da se ovakve stvari više nikada ne dese, i da negu-

centracione logore. Knezi je rekao i da je lokalna samouprava učinila korak dalje od ovog sećanja i učinila ono ųto je bio naš dug, odnosno dug naših predaka: da se sećamo i jevrejskog naroda koji je ųiveo u Bečeju i doprinosa njegovom razvoju, te da su u to ime u decembru postavljene dve spomen ploče u znak sećanja na sinagogu i na jevrejsku ųkolu u Bečeju.

Konzul ambasade Izraela gospođa Sigal Šai je podsetila da se obeleųava Dan sećanja na ųrtve holokausta i svih onih koji su tokom Drugog svetskog rata sistematski ubijani samo zbog različite etničke pripadnosti, verskih i političkih uverenja.

„Ovaj zločin počinila je nacistička Nemačka i njeni saradnici. Evropski Jevreji su, naųalost, bile glavne ųrtve holokausta koji su nacisti nazvali